אֶלָּא כְּשֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן – אלא מחמת ההיתר שיש לו להשתמש בדמי האבידה, אֲבָל לֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן – אבל אם לא היה לו היתר השתמשות, אִם אָבְדוּ, פָּטוּר.

שואלת הגמרא: לֵימָא תֵּיהֵוֵי תְּיוּבְתָּא דְּרַב יוֹסֵף – האם נאמר שיש להקשות מכאן על רב יוסף, דְּאִתְּמַר, שׁוֹמֵר אֲבִידָה, רַבָּה אָמַר, דינו כְּשׁוֹמֵר חִנָּם שפטור על גניבה ואבידה, וחייב רק אם פשע. וְרַב יוֹסֵף אָמַר, דינו כְּשׁוֹמֵר שָׂכָר שחייב בגניבה ואבידה, מפני שהוא מרויח בשמירה זו שנפטר מלתת צדקה לעני, כיון שהעוסק במצוה פטור ממצוה אחרת באותה שעה. וקשה, שבמשנתינו מבואר שאם אין לו היתר השתמשות בדמי האבידה אינו חייב באחריותם, ואין מחייבים אותו כשומר שכר מחמת שנפטר מלתת צדקה לעני.

משיבה הגמרא: אָמַר לָךְ רַב יוֹסֵף, בְּגְנֵיבָה וַאֲבִידָה דְּכוּלֵּי עָלְמָא לֹא פְּלִיגִי דְּחַיָּיב – לדברי הכל שומר אבידה נחשב שומר שכר וחייב בגניבה ואבידה. כִּי פְּלִיגִי – ומחלוקתם של רבי עקיבא ורבי טרפון היא, האם הוא מתחייב בְּאוֹנְסִין דְּשׁוֹאֵל, רַבִּי טַרְפוֹן סָבַר, שָׂרוּ לֵיהּ רַבָּנָן לְאַשְׁתַּמּוּשֵׁי בְּגְנֵייהוּ – התירו לו חכמים להשתמש בדמי האבידה, וַהֲוָה לֵיהּ שׁוֹאֵל עֲלַיְיהוּ – ומחמת כן דינו כשואל וחייב באונסין. וְרַבִּי עֲקִיבָא סָבַר, לֹא שָׂרוּ לֵיהּ רַבָּנָן לְאַשְׁתַּמּוּשֵׁי בְּגְנֵייהוּ – לא התירו לו חכמים להשתמש בדמי האבידה, הִלְכָּךְ לֹא הֲוֵי שׁוֹאֵל עֲלַיְיהוּ – ולכן אינו נחשב שואל ואינו חייב באונסין.

מקשה הגמרא: אִי הָכִי – אם כן שהנידון במשנה הוא לגבי אונסין, לְפִיכָךְ אם אבדו אינו חייב באחריותן? דְּאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, לָמָּה לִי – מדוע צריכה המשנה לכותבו, הלא כיון שאסור לו להשתמש, פשוט שאינו חייב באונסין. אִי אָמְרַתְּ בִּשְׁלָמָא – אמנם היה מובן אם היית אומר שבְּגְנֵיבָה וַאֲבִידָה הוּא דִּפְלִיגִי – שנחלקו האם שומר אבידה מתחייב בגניבה ואבידה, הֵיינוּ דְּקָתָנֵי – לכן כתבה המשנה רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר לֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן וּלְפִיכָךְ אִם אָבְדוּ אֵינוֹ חַיָּיב בְּאַחֲרָיוּתָן, כלומר שפטור מגניבה ואבידה. והטעם שהוצרכה המשנה להשמיע כן, כיון דַּסְלְקָא דַּעְתָּךְ אָמִינָא – שהיה עולה על דעתך לומר שהמוצא את האבידה שׁוֹמֵר שָׂכָר הֲוֵי, וּכְדְרַב יוֹסֵף, וְלכן בְּגְנֵיבָה וַאֲבִידָה מְחַיַּיב – הוא מתחייב אף אם לא יהיה לו היתר להשתמש במעות, קָא מַשְׁמַע לָן לְפִיכָךְ אם אבדו אינו חייב באחריותן, הַשְׁתָּא דְּאָמְרַתְּ – עכשיו שרבי עקיבא סובר שלֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן – שאין לו היתר שימוש באבידה, שׁוֹמֵר שָׂכָר לֹא הֲוֵי וְלכן לֹא מְחַיַּיב – אינו מתחייב בְּגְנֵיבָה וַאֲבִידָה. אֶלָּא אִי אָמְרַתְּ – אבל אם תאמר כרב יוסף שבְּגְנֵיבָה וַאֲבִידָה דְּכוּלֵּי עָלְמָא לֹא פְּלִיגִי דְּחַיָּיב – שאין מחלוקת שמוצא אבידה נחשב שומר שכר וחייב בגניבה ואבידה, וּכִי פְּלִיגִי בְּאוֹנְסִין דְּשׁוֹאֵל – ונחלקו האם דינו כשואל שחייב באונסין, יקשה מַאי – מדוע כתבה המשנה לְפִיכָךְ אינו חייב באחריותן? דְּרַבִּי עֲקִיבָא, הָכִי מַבָּעֵי לֵיהּ לְמִתְנָא – הלא כך היה למשנה לכתוב רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר לֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן, וַאֲנָא יָדַעְנָא – וממילא הייתי יודע דְּכֵיוָן דְּלֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן – שאסור לו להשתמש במעות, לַאו שׁוֹאֵל הֲוֵי – אינו נחשב שואל וְאֵינוֹ חַיָּיב בְּאַחֲרָיוּתָן, ונקשה אם כן, לְפִיכָךְ? דְּרַבִּי עֲקִיבָא לָמָּה לִי.

מתרצת הגמרא: מה שכתבה המשנה בדברי רבי עקיבא לפיכך אינו חייב באחריותן, הוא מֻשָּׁם לְפִיכָךְ? דְּרַבִּי טַרְפוֹן שאמר שהמוצא ישתמש במעות ולפיכך אם אבדו חייב באחריותן, ואגב זה נקטה המשנה אף בדברי רבי עקיבא לפיכך.

ממשיכה הגמרא ומבארת: וּלְפִיכָךְ אם אבדו חייב באחריותן? דְּרַבִּי טַרְפוֹן לָמָּה לִי – מדוע צריכה המשנה לכותבו. מבארת הגמרא: הָכִי קָאָמַר – כך כוונת רבי טרפון, כֵּיוָן דְּשָׂרוּ לֵיהּ רַבָּנָן לְאַשְׁתַּמּוּשֵׁי בְּגְנֵייהוּ – כיון שהתירו לו חכמים להשתמש במעות, כְּמַאן דְּאִשְׁתַּמַּשׁ בְּגְנֵייהוּ דְּמֵי – הוא נחשב כמי שכבר השתמש בהם והרי הוא כשואל, וְחַיָּיב בְּאַחֲרָיוּתָן אף של אונסין. ומשום כך אמר רבי טרפון לפיכך, כלומר מחמת היתר השימוש לבדו הוא מתחייב באונסין.

שואלת הגמרא: כיצד ניתן לפרש בדברי רבי טרפון לפיכך אם אבדו חייב באחריותן שחייב המוצא אף באונסין, וְהָא אָבְדוּ קָתָנֵי, ומדובר על גניבה ואבידה ולא על אונסין.

אגרות קודש

ב"ה, ר"ח מ"ח, ה'תשכ"ב
ברוקלין, נ. י.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו.

ובבואינו זה עתה משבת בראשית, וע"פ מאמר רבנו הזקן אשר הארת שבת בראשית מאירה בכל שבתות השנה; ובתורתו בשם הבעש"ט שקיבל ממורו הבעל ח"י (הוא אחי' השילוני) אשר כל ימות השנה מקבלים משבת בראשית.

יהי רצון שבתחלת ופתח פרשת בראשית של התורה ושל העולם - יהי אור, גם בתחלת ענייני העולם קטן זה האדם, הן ענייניו שהם בבחי' שמים וצבאי' (ענינים רוחנים), הן ענייניו שהם בבחי' ארץ וצבאי' (ענינים גשמיים).

אור לכל פירושיו, אור נראה ונגלה.

והדרך להמשיך את כל האמור עתה ולמטה מעשרה טפחים ובגלוי, מובן מתורת הבעש"ט, אשר אור האמור (אור שנברא ביום ראשון) גנזו בתורה.

והרי תכונת אור זה שאדם צופה ומביט בו - מסוף העולם ועד סופו, הנהגה ע"פ הוראות תורתנו תורת חיים - מסוף העולם (קטן - האדם) ועד סופו, בכל דרכיך דעהו.

בברכה לבשו"ט בכלל ובפרט

מ. שניאורסאהן

מתרצת הגמרא: פירוש תיבת ׳אבדו׳ הוא כְּדַרְבָּה, דְּאָמַר רַבָּה (לקמן נח.), שמה שכתבה המשנה ׳נִגְנְבוּ׳, כוונתה לגניבה בִּלְמָטֵּה מְזוּיָין, שדינו של השומר כאנוס כיון שאינו יכול לעמוד נגדו. וכן ׳אָבְדוּ׳, יש לפרש באופן שֶׁמָּבְעָה פְּפִינָתוֹ בַּיָּם, ואבידה כזו, אונס היא. וכמו כן יש לפרש לדעת רב יוסף, שכוונת משנתינו ׳אבדו׳ שהמעות אבדו באונס, והמחלוקת היא לענין אונסין.

פוסקת הגמרא: אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל, הֲלָכָה כְּרַבִּי טַרְפוֹן שמותר למוצא להשתמש במעות שקיבל ממכירת האבידה.

הגמרא מביאה מעשה בענין זה: בְּיוֹ האמורא רַחֲבָה הָוָה לֵיהּ הִנְחוּ זוּזֵי דְּיַתְמֵי – היו מעות של יתומים שהופקדו אצלו, אָתָא לְקַמֵּיהּ דְּרַב יוֹסֵף – בא לפני רב יוסף, וְאָמַר לֵיהּ – ושאל אותו, מַהוּ לְאִשְׁתַּמּוֹשֵׁי בְּגַוַּיְיהוּ – האם רשאי אני להשתמש במעות אלו. אָמַר לֵיהּ רב יוסף, הָכִי – כך אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל, הֲלָכָה כְּרַבִּי טַרְפוֹן שמותר למוצא להשתמש במעות שקיבל ממכירת האבידה, וכמו כן יש להתיר לנפקד להשתמש במעות שהופקדו בידו. אָמַר לֵיהּ אַבָּיֵי לרב יוסף, וְלָאו אִתְּמַר עָלָהּ – וכי לא נאמר על דין זה אָמַר רַבִּי חֶלְבּוֹ אָמַר רַב הוּנָא, לֹא שָׁנוּ אֶלָּא בְּרִבִּי – במעות שקיבל ממכירת הָאֲבֵידָה, הוֹאִיל וְטָרַח בָּהּ באבידה בתחילה קודם שמכרה, אֲבָל מָעוֹת אֲבֵידָה – כשמצא מעות עצמם, דִּלְא טָרַח בְּהוּ, לֹא. וְהָנֵי – ואותם מעות של יתומים בְּמָעוֹת אֲבֵידָה דְּמוּ שאין לו טירחה בשמירתם. אָמַר לֵיהּ רב יוסף לרחבה, זִיל – לך, כיון שֶׁלֹּא שָׁבְקוּ לִי דְּאֶשְׁרֵי לָךְ – לא הניחו לי להתיר לך להשתמש במעות:

משנה

לאחר שלמדנו במשנה הקודמת כיצד צריך לטפל באבידה שהיא בעלי חיים, מבארת המשנה כיצד יש לטפל בשאר סוגי האבידות ולשומרם שלא יתקלקלו, ומתי ובאיזה אופן מותר לו להשתמש באבידה: מָצָא סְפָרִים שאם ישהו זמן רב מבלי לפותחם יכולים הם להתקלקל, קוֹרֵא בָּהֶן המוצא אֶחָד לִשְׁלֹשִׁים יוֹם, וְאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ לִקְרוֹת, גּוֹלְלָן מתחילתם לסופם, כדי שיכנס בהם אויר. אֲבָל לֹא יִלְמוֹד בָּהֶן בַּתְּחִלָּה – דבר שעדיין לא למד, שבאופן זה צריך לשהות הרבה במקום אחד, ותתבלה הירעיה מרוב שימוש. וְלֹא יִקְרָא אדם אַחֵר ביחד עִמּוֹ, מפני שזה מושך לכאן וזה מושך לכאן, והספר עלול להיקרע.

מָצָא כְּסוּת [–בגד], מְנַעֲרָהּ אֶחָד לִשְׁלֹשִׁים יוֹם, וְשׁוֹטְחָהּ באויר לְצָרְכָּהּ – כדי שישלוט בה אויר ולא יאכלנה עש, אֲבָל לֹא ישטח אותה לְכַבּוֹדוֹ, כגון לקשט בה את ביתו.

מצא כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי נְחוֹשֶׁת שלצורך שמירתם יש ליתנם בקרקע, ויש לחוש שיתעפשו שם, מְשַׁתְּמֵשׁ בָּהֶן לפרקים לְצָרְכָּן, אֲבָל לֹא ישתמש בהם לזמן מרובה שעלולים לבוא משום כך לְשַׁחֲקָן.

מצא כְּלֵי זָהָב שאינם מעלים חלודה מחמת הקרקע, וּכְלֵי זְכוּכִית שעלולים להישבר, לֹא יַנַּע בָּהֶן עַד שֶׁיָּבֹא אֵלִיָּהוּ הנביא ויגלה למי הם שייכים.

המשנה מבארת שאם אין זה לפי כבודו ליטול את האבידה, הוא פטור מהשבתה: מָצָא שַׂק אוֹ קוּפָּה – סל גדול, וְכָל דָּבָר שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לִיטּוֹל מהחוץ ולהכניסו לבית שמור, כגון שהוא אדם חשוב, הֲרֵי זֶה לֹא יִטּוֹל – אינו חייב ליטול את האבידה:

גמרא

הגמרא מביאה דין בענין מוצא תפילין: אָמַר שְׁמוּאֵל הַמּוֹצֵא תְּפִילִּין בַּשּׁוּק, שָׁם דְּמֵיהֶן – אומד את שויים של התפילין וּמְנִיחָן לְאַלְתַּר – ומניח את הדמים אצלו.

רבינא מקשה על שמואל: מָתִיב – הקשה רָבִינָא, שנינו במשנתינו, מָצָא סְפָרִים קוֹרֵא בָּהֶן אֶחָד לִשְׁלֹשִׁים יוֹם, וְאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ לִקְרוֹת גּוֹלְלָן, ומשמע שגּוֹלְלָן אין – כן, אבל שָׁם דְּמֵיהֶן וּמַנִּיחָן לֹא, וקשה על שמואל שהתיר למוצא תפילין לשומם ולהניח את הדמים אצלו. מתרצת הגמרא: אָמַר אַבָּיֵי, תְּפִילִּין בֵּי רַב חָבוּ מִשְּׁכָּחָה שָׁכִיחֵי – אצל בר חבו [שהיה הסופר באותו הזמן] מצויים הרבה תפילין למכירה, וכשיבואו הבעלים יוכלו בקלות לקנות תפילין במעות שקיבל השומר תמורת התפילין. אך משנתינו מדברת בִּסְפָרִים שלֹא שָׁכִיחִי – שאינם מצויים, ולכן אף אם יתן לבעלים את המעות שקיבל תמורת הספר, יתכן שלא ימצא לקנות ספר כמו זה שאבד לו.

הגמרא מביאה ברייתא שדנה בשמירה על ספר תורה: תָּנוּ רַבָּנָן, הַשּׁוֹאֵל סֵפֶר תּוֹרָה מֵחֲבֵירוֹ, חֲבֵרוֹ זֶה לֹא יַשְׁאִילֶנּוּ לְאָדָם אַחֵר, ויכול לִפְּתֹחַ וְקוֹרֵא בּוֹ, וּכְלָבָד שֶׁלֹּא יִלְמוֹד בּוֹ בַּתְּחִלָּה – דבר חדש, שבאופן זה צריך לשהות הרבה במקום אחד, ונמצאת הירעיה מתבלה. וְלֹא יִקְרָא אדם אַחֵר יחד עִמּוֹ, מפני שזה מושך לכאן וזה מושך לכאן, והספר עלול להיקרע. וְכֵן הַמַּפְקִיד סֵפֶר תּוֹרָה אֵצֶל חֲבֵירוֹ, הנפקד גּוֹלְלוֹ מתחילתו לסופו כָּל שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ, וכשגוללו, אם רוצה, פּוֹתְחוֹ וְקוֹרֵא בּוֹ, אבל אִם בְּשָׁבִילוֹ פְּתָחוֹ, אָסוּר לו לעשות כן. סוּמְכוֹס אוֹמֵר, בְּחָדָשׁ שממהר להתעפש, פותחו כל שְׁלֹשִׁים יוֹם, וּבְיָשָׁן שאינו ממהר להתעפש פותחו כל שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, אֶחָד זֶה – חדש, וְאֶחָד זֶה – ישן, פותחם אחת לִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ:

הגמרא דנה בדברי הברייתא: אָמַר מַר, הַשּׁוֹאֵל סֵפֶר תּוֹרָה מֵחֲבֵירוֹ חֲבֵרוֹ זֶה לֹא יַשְׁאִילֶנּוּ לְאַחֵר. שואלת הגמרא: מַאי אַרְיָא – מדוע נקט התנא דווקא סֵפֶר תּוֹרָה, הלא אֲפִילּוּ כָּל מִילֵּי – שאר דברים שאינם יכולים להתקלקל בנקל נַמִּי אסור לשואל להשאיל לאחר, דְּאָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ (גיטין כט.) על המשנה (שם) השולח גט לאשתו ואמר לשליח שקודם נתינת הגט לאשה יטול ממנה חפץ פלוני, אין השליח רשאי לשלוח אחר תחתיו, משום שאין רצונו של הבעלים שיהיה פקדונו ביד אחר, ואמר על כך ריש לקיש, כָּאן שָׁנָה רַבִּי שֹׁאֵין הַשּׁוֹאֵל רַשַּׁאי לְהַשְׁאִיל וְאֵין הַשּׁוֹכֵר רַשַּׁאי לְהַשְׁכִּיר. משיבה הגמרא: בְּסֵפֶר תּוֹרָה אִיצְטְרִיכָא לֵיהּ – נצרך התנא להשמיענו, כיון דַּמַּהוּ דְּתֵימָא – שהיה מקום לומר שהמשאיל ספר תורה אינו מקפיד אם השואל ישאילנו לאחר, כיון שִׁנְיָא לֵיהּ לְאִינִישׁ דְּתִיעֲבֵיד מִצְוָה בְּמָמוֹנֵיהּ – שנח לו לאדם שתיעשה מצוה בממונו, קָא מַשְׁמַע לָן שגם בספר תורה מקפיד הבעלים שלא ישאילנו השואל לאדם אחר.

שנינו בברייתא: אדם השואל ספר תורה פּוֹתְחוֹ וְקוֹרֵא בּוֹ. שואלת הגמרא: פְּשִׁיטָא – הלא פשוט שאדם השואל ספר תורה מותר לו להשתמש בו, וְאֶלָּא לְמַאי שַׁיְילֵיהּ מִינֵיהּ – שאם לא כן למה שאל את הספר. משיבה הגמרא: סֵיפָא אִיצְטְרִיכָא לֵיהּ – התנא רצה להשמיענו את הסיפא, וּכְלָבָד שֶׁלֹּא יִלְמוֹד בּוֹ בַּתְּחִלָּה, ומשום כך השמיענו אף את הרישא לגבי שואל ספר תורה שרשאי הוא לקרוא בו.

שנינו בברייתא: וְכֵן הַמַּפְקִיד סֵפֶר תּוֹרָה אֵצֶל חֲבֵירוֹ, גּוֹלְלוֹ כָּל שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ, ואם רצה, פּוֹתְחוֹ וְקוֹרֵא בּוֹ. והבינה הגמרא שמותר לו לקרוא בספר אף לצרכו, ושואלת הגמרא: מַאי עֲבִידְתֵּיהּ נַגֵּיהּ – מה מעשיו אצל הספר, כלומר מדוע שיוכל לקרוא בספר, הלא הוא אינו שואל אלא רק שומר, וְתוּ – ויותר מזה יש להקשות על מה שממשיכה הברייתא, אִם בְּשָׁבִילוֹ פְּתָחוֹ, הדין הוא שֶׁאָסוּר לו לעשות כן. וקשה, הָא אָמְרַתְּ – הרי בתחילת הברייתא אמר התנא פּוֹתְחוֹ וְקוֹרֵא בּוֹ, ומשמע שמותר לו להשתמש בספר לצרכו. משיבה הגמרא: הָכִי קָאָמַר – כך כוונת הברייתא, אִם כְּשֶׁהוּא גּוֹלְלוֹ כדי שלא יתעפש פּוֹתְחוֹ וְקוֹרֵא בּוֹ, מוּתָּר, אבל אִם בְּשָׁבִילוֹ פְּתָחוֹ, אָסוּר.

שנינו בברייתא: סוּמְכוֹס אוֹמֵר, בְּחָדָשׁ שממהר להתעפש, על השומר לפותחו כל שְׁלֹשִׁים יוֹם, וּבְיָשָׁן שאינו ממהר להתעפש, פותחו אחת לִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, אֶחָד זֶה – חדש, וְאֶחָד זֶה – ישן, פותחם אחת לִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ. שואלת הגמרא: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב הֵיינוּ תַּנָּא קַמָּא, שהרי מדברי סומכוס שחילק בין ספר חדש לספר ישן, משמע שתנא קמא סובר שפותחם רק אחת לשנים עשר חודש. משיבה הגמרא: אֶלָּא אֵימָא – אמור כך, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, אֶחָד זֶה – חדש וְאֶחָד זֶה – ישן, פותחם אחת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם:

שנינו במשנה: אֲבָל לֹא יִלְמוֹד בּוֹ בַּתְּחִלָּה וְלֹא יִקְרָא אַחֵר עִמּוֹ:

המשך בעמוד ל

מקשה הגמרא: וְרַמִּינְהוּ – יש להקשות מהברייתא, המוצא ספר לֹא יִקְרָא בּוֹ פָּרָשָׁה וְיִשְׁנָה – ויקרא פעם שניה, וְלֹא יִקְרָא בּוֹ פָּרָשָׁה וְיַתְרֶגֶם אותה אחר שקורא אותה, שבאופנים אלו הספר פתוח זמן רב ועלול להתקלקל, וְלֹא יִפְתַּח בּוֹ יוֹתֵר מִשְּׁלֹשָׁה דַּפִּין בבת אחת, וְלֹא יִקְרְאוּ בּוֹ שְׁלֹשָׁה בְּנֵי אָדָם יחדיו בְּכֶרֶךְ אֶחָד. ומדויק שרק שלשה אסורים לקרוא יחד, הָא שְׁנַיִם קוֹרִין – אבל שנים מותרים, ואילו במשנתינו מבואר שאסור לשנים לקרוא ביחד. מתרצת הגמרא: אָמַר אַבָּיֵי, לֹא קַשְׁיָא, כָּאן – המשנה מדברת באופן שהם קוראים בְּעָנְיָן אֶחָד, שאז יש לאסור כיון שכל אחד מושך את הספר אליו, וְכָאן – בברייתא מדובר שהם קוראים בִּשְׁנֵי עִנְיָנִים שונים שכל ענין נמצא בדף אחר:

שנינו במשנה: מָצָא בְּסוּת מְעֹרָה אֶחָד לְשָׁלֹשִׁים יוֹם:

מקשה הגמרא: לְמֵימְרָא – האם יש לומר דְּנִיעוּר מְעַלֶּה לָהּ – מועיל לשמירת הבגד, וְהָאֲמַר רַבִּי יוֹחָנָן בדרך מליצה, מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ גַּרְדִּי – אורג בגדים אוּמָּן בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ יֵנֵעַ בְּסוּתוֹ בְּכָל יוֹם, כיון שהניעור מזיק לבגד. מתרצת הגמרא: אָמְרִי, כוונת רבי יוחנן היא כשמנער בגדיו בְּכָל יוֹם שאז קָשֶׁה לָהּ – הניעור קשה לבגד, אולם לנער אֶחָד לְשָׁלֹשִׁים יוֹם, מְעַלֶּה לָהּ – מועיל לשמירת הבגד.

תירוץ נוסף: אֵיפְכָּא אֵימָא לֹא קַשְׁיָא, הָא – ואם תרצה תאמר, לֹא קַשְׁיָא, הָא – משנתינו מדברת בְּאֶחָד – באדם אחד שמנער את הבגד, שאינו מזיק לבגד, וְהָא – ודברי רבי יוחנן הם בְּתֵרֵי – באופן ששנים מנערים, שהם מותחים את הבגד יותר מדי.

תירוץ נוסף: אֵיפְכָּא אֵימָא לֹא קַשְׁיָא, הָא – משנתינו עוסקת בניעור הבגד בְּיָדָא – בידו, שזה מועיל לבגד, וְהָא – ודברי רבי יוחנן הם באופן של ניעור בְּחוּטְרָא – במקל, שהבגד עלול להקרע.

תירוץ נוסף: אֵיפְכָּא אֵימָא לֹא קַשְׁיָא, הָא – דברי רבי יוחנן הם בְּדַעֲמַרָא – בבגד של צמר, שעל ידי הניעור הוא עלול להמתח ולהקרע. וְהָא – ומשנתינו מדברת בְּדַכְיֵתָנָא – בבגד של פשתן.

הגמרא מביאה הוראות נוספות של רבי יוחנן בהנהגות של דרך ארץ: אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, כְּמָה דְּחָרְשִׁין – עדיף לאדם שישתה מכוס שהוכן על ידי מכשפים, וְלֹא ישתה כְּמָה דְּמִים פּוֹשְׁרִין שלא רתחו כל צרכן, שמזיקים לגוף האדם.

מבררת הגמרא: וְלֹא אָמְרָן – דבר זה לא אמרנו אֶלָּא כשהוחמו בִּכְלֵי מַתָּכוֹת, אֲבָל אם הוחמו בִּכְלֵי חֶרֶשׂ, לֵית לָן בָּהּ – אין לנו חשש בזה. וּבִכְלֵי מַתָּכוֹת נַמִי לֹא אָמְרָן – גם לא אמרנו שיש לחשוש אֶלָּא דְּלֹא צְוִיץ – כשהמים לא רתחו כל צרכם, אֲבָל דְּצְוִיץ – אם רתחו כל צרכם, אף שהתקררו לאחר מכן, לֵית לָן בָּהּ – אין לנו חשש בזה. וְלֹא אָמְרָן אֶלָּא דְּלֹא שְׁדָא בֵּיהּ צִיבְיָא – שלא נתן במים עשבים או תבלין שרגילים לתת במשקה, אֲבָל שְׁדָא בֵּיהּ צִיבְיָא – אם נתן במים עשבים או תבלין, לֵית לָן בָּהּ – אין לנו חשש בזה.

וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, מִי שֶׁהֲנִיחַ – שהוריש לוֹ אֲבִיו מָעוֹת הַרְבֵּה וְרוֹצֶה לְאַבְּדָן, יִלְבַּשׁ בִּגְדֵי פִּשְׁתָּן, וְיִשְׁתַּמֵּשׁ בִּכְלֵי זְכוּכִית, וְיִשְׁכּוֹר פּוֹעֲלִים וְאַל יֵשֵׁב עַמָּהֶן לראות האם הם עושים את מלאכתם כראוי.

מבארת הגמרא: מה שאמר רבי יוחנן יִלְבַּשׁ בִּכְלֵי פִּשְׁתָּן, הכוונה בְּכַתָּנָא רוֹמִיתָא – בגדי פשתן הבאים מרומי שהם יקרים מאד ודרכם להתבלות מהר. ומה שאמר וְיִשְׁתַּמֵּשׁ בִּכְלֵי זְכוּכִית, הכוונה בְּזוּגִיתָא חִיוְרָתָא – בזכוכית לבנה, שהיא יקרה מאד ונשברת בקלות. ומה שאמר וְיִשְׁכּוֹר פּוֹעֲלִים וְאַל יֵשֵׁב עַמָּהֶן, תַּרְגּוּמָא – פירוש דבריו